

od ruskega biča, — zdaj pa hočejo osrednjim silam komandirati. S to poljsko žlahto bo treba energično besedo izpregovoriti!

Ne podpisujte „jugoslovanske“ pole!

Cesarska oblast ni odredila nobenega glasovanja med preprostim ljudstvom glede bodoče sestave naše domovine Avstro-Ogrske. Zato to podpisovanje

nima nobene veljave

in ima edino ta namen, da bi povzročilo neanalogno v vrstah poštenega avstrijskega prebivalstva. Nabiranje podpisov pa je tudi

protipostavno

in vsak nabiralec podpisov zamore priti pred kazensko sodnijo. To pa tembolj, ker se to nabiranje vrši v mnogih slučajih

na sleparski način,

ker se nevedne ženske in otroke v ta namen ruzorablja, ker se govori o rekviriranju in obegardanju ljudem gradove. V resnici pa se ne gre za ničesar drugega nego za

razrušenje Avstrije

in za uresničenje neke nove „jugoslovanske države“, ki bi bila v prvi vrsti srbska

Nikdo

orej naj ne podpisuje te pole, pa jih naj prinese kdorkoli, nikomur se ne pustite zapeljivati na

protiavstrijsko pot.

S to „jugoslovansko“ hujskarijo se na vsak način podaljša vojno in onemogoči častni mir. Kajti naši sovražniki, a njih mislijo vsled te hujskarije, da je res veliki del avstrijskega prebivalstva protidomovinskih misljenja. Naši nasprotniki mislijo, da naj smo slabi in razdruženi, da smo revolucijskeodnema mnenja!

Naš cesar

je v prestolnem govoru jasno povedal, da si bomo svoj dom sami uredili.

To je pravo načelo in edino na tej podlagi zamoremo doseči čimprejši in čimugodnejši mir!

Zato ne podpisujte protiavstrijske „jugoslovanske“ izjave, kajti trpeli bi sami z vso domovino velikansko škodo!

Gospodarske stvari.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi z znamenji z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 16. februarja: Vuzenica**, okr. Maribor; Brežice (svinjski sejem).

Dne 19. februarja: Pišcece**, okr. Brežice; Zgornja Poljskava**, okr. Slovenska Bistrica; Ljutomer**: Voitsberg**: Murau*; Ormož (svinjski sejem); Badgona*.

Dne 20. februarja: Imeno (svinjski sejem), okr. Kozje; Ptuj (svinjski sejem).

Dne 21. februarja: Breg pri Ptuj (svinjski sejem).

Dne 22. februarja: Sv. Vid ob Vogau**, okr. Lipnica; Teharje**, okr. Celje; Rogatec (svinjski sejem).

Dne 23. februarja: Slovenji Gradec**, Brežice (svinjski sejem).

Vodilo za pašo prašičev in plemenskih svinj.

1. Za pašo sta najboljša detelja in mehka trava, dokler so rastline mlade in mehke.

2. Z rastočim letnim časom so deteljni pašniki boljše od travnih pašnikov. Novo nasejana deteljišča so pozno poleti in v jeseni izvrstni pašniki za svinje.

3. Z mlado in mehko pašo se plemenske svinje lahko redijo. Dojnim svinjam se mora hrane dodati.

4. Ko se začne trava klasiti in detelja dreveniti, treba je piče dodajati. To se naj zgodi pri mladih svinjah prej kakor pri starih.

5. Ob vlažnem vremenu in pri mehkih pašnih rastlinah bodi čas za pašo krajši, približno 1 uro. Čim bolj suho je vreme, čim trjše so pašne rastline, tem več časa rabijo svinje, da se napasejo.

6. Najboljši čas za pašo je rano jutro ali večer pred solničnim zahodom. Spomladi se lahko ob vsaki dnevni dobi pasi, najbolje zjutraj, opoldne in zvečer. Ob vročem vremenu najbolje dvakrat zjutraj, dvakrat popoldne, ob 10. ure dopoldne do 4. ure popoldne bodi prestanek.

7. Dokler so svinje lačne, se pasejo, ko so site, začnejo rovati in se naj poženejo v ograjo, da ne kvarijo pašnika. Nekatere svinje rijejo vedno, takšne se morajo zakrogeliti (zatrnkati). Pri drugih svinjah tega ni treba storiti, ker je to trpinčenje in živalim škoduje.

8. Svinje, ki tehtajo 80—100 funtov, se pri dobri paši lahko popolnoma same redijo. Mlajšim živalim je treba piče prilagati.

9. Neobhodno potrebno je, da dobijo pasočje se živali v odmorih senčnato zavetje. Vode za pijačo in kališanje morajo vedno imeti.

10. Ako se radi trdih pašnih rastlin ali iz drugih razlogov mora piča prilagati, zgodi se to najbolje zvečer ali opoldne. Na vsak način se poženejo svinje lačne na pašo.

11. Neobhodno potrebno je, da se vsaka žival tudi pri dobri paši opazuje, da se preprečijo izgube. Pri slabi paši in vročini je treba še natančneje opazovati in se ne sme predolgo odlašati s prilaganjem piče, ako je potrebno.

(„Gosp. Glasn.“)
Gospodarski svetnik H. Kolahl, Zernickow.

Natrijev bisulfit kot nadomestno sredstvo za žveplo.

Vsled vojnih razmer trpimo pomanjkanje raznih potrebnih, kakor tudi zlasti pomanjkanje žvepla za žveplanje sodov in vina.

Od mnogih, od raznih strani priporočenih nadomestnih sredstev za žveplo pride v prvi vrsti o pošto natrijev bisulfit, beli močno po žveplenem dvokisu dišeči prašek, ki smo ga doslej uporabljali le za ozdravljenje rjavečih vin.

Natrijev bisulfit ali žveplenokisli sodik je prenasičena spojina žveplovega dvokisa z natrijem (sodikom). Že na zraku se hitro razkraja in oddaja žveplov dvokis, to je tisto spojino žvepla s kisikom, ki se razvija ako žveplo gori, ki je dušek, brezbarven plin.

Še hitreje se to godi, če se natrijev bisulfit pomeša s kako kislom tekočino (na. pr. z vinom). Močnejša (vinska) kislina prepodi žveplov dvokis iz rahle spojine s sodikom in se z njim sama spoji. Tako oproščen žveplov dvokis učinkuje ravnotako, kakor oni, ki se razvije v sodu, ako v njem sežgemo žveplo. Iz tega sledi, da se da z natrijem bisulptom vino ravnotako žveplati kot z žveplom.

Da, natrijev bisulfit ima še mnogo prednosti pred žveplom. Prva prednost je ta, da ga lahko natančno odtehtamo in tako natančno vemo, koliko žveplovega dvokisa vinu dodamo, kar pri porabi žvepla ni, ker en del žveplovega dvokisa, ki se ne da določiti iz sode pri natakanju vina, zopet odide.

Vinski zakon dovoljuje, da se sme pri zdravljenju obolelih vin porabiti največ pet gramov (1/2 dk) natrijevega bisulfita na sto litrov vina. Ta množina v vsakem slučaju, to je naj si bo vino podvrženo rjavenju, služnosti (vlačljivosti) ali drugi bolezn, zadostuje.

Če hočemo pa zdravo vino zažveplati, kar se pri pretakanju vedno priporoča, da obdrži vino svojo svetlo barvo in da se rajši ucisti, potem zadostuje polovica te množine bisulfita, torej 2 do 3 g na hl.

Druga prednost natrijevega bisulfita je, da se z njim vino lahko zažvepla, na da bi ga bilo treba pretakati.

To pride zlasti pri vinih prav, ki so podvržena rjavenju in ki jim zrak, kojega se vino pri pretakanju več ali manj vselej nasrka, škoduje.

Natrijev bisulfit se razmeša v kozarcu vode, nato se raztopina vlije v vine, z njim se dobro premeša in žveplanje je izvršeno.

Edina napaka natrijevega bisulfita je, da se na zraku hitro razkraja in postaja vedno slabši. Zato se ga mora braniti v dobro zaprti posodi, najboljše v steklenici s širokim grlom, kakor jih na pr. rabimo za ukuhavanje sadja. Seveda je treba steklenico z zamaškom iz plutovine, ali pa vsaj s tesno prilegajočim pokrovom dobro zamašiti.

Medtem, ko je raba natrijevega bisulfita za žveplanje vina že davno znana, se natrijevega bisulfita doslej ni rabilo za žveplanje prazne posode, ki ima namen, da se obvaruje posodo pred škodljivimi glivicami, zlasti pred plesnobo.

V 50. štev. „Allg. Weinzeitung“ iz leta 1917. priporoča g. dvorni svetnik Karol plem. Portele, referent za vinarstvo v c. kr. kmetijskem ministrstvu na Dunaju, natrijev bisulfit tudi za žveplanje praznih sodov.

Vsakemu umnemu kletarju je znano, da je treba sod takoj, ko ga izpraznimo, dobro pomiti, posušiti, zažveplati in zabiti in da je le tako mogoče sod ohraniti pred pustim duhom ali pred plesnobo. Pri gorenju žvepla se razvijajoč plin, žveplov dvokis, zabrani razvoj škodljivih glivic na lesu in sodu in ohrani sod pred pokvarjenjem.

Iz prakse vemo, da je treba za enkratno žveplanje sodov vzeti pri manjših sodih (do 6 hl) 5 g, to je pol deke žvepla na vsak hektoliter vsebine.

Pri večjih sodih se vzame žvepla lahko nekoliko manj, ker je površina sode v razmerju z vsebino veliko manjša, kajti sod od 1 hl ima notranje površine 1.69 m², sod 10 hl vsebine 6.6 m² in sod 100 hl samo 22 m² površine. Zato zadostuje za konserviranje lesa vesa velikih sodov razmeroma veliko manj žvepla kot pri malih sodih, in sicer: za žveplanje 10 hl sodov 25 do 30 g (3 deke) žvepla in za žveplanje 100 hl sodov samo 100 do 120 g (10 do 12 dkg) žvepla.

Ker žveplov dvokis iz sode sčasoma zopet izhlapi, ozir. se izpremeni v drugo obliko, je treba žveplanje vsaka dva do 3 mesece ponoviti.

Ker se pa pri žveplanju sodov nabere v njih, zlasti po večkratnem žveplanju, preeejšnja množina žveplove kisline, ki ki na okus vina slabo vplivala, je treba pred zopetno uporabo za vino sod dobro pomiti, če pa že dolgo časa ni bil v rabi in je bil večkrat žveplan, se priporoča sod bodisi s čisto vodo, ki smo je dodali nekoliko sode, izlužiti.

Ako rabimo namesto žvepla za žveplanje sodov natrijev bisulfit, potem se to zgodi na sledeči način:

Izpraznjen sod od vina najprej dobro pomijemo potem ga pa pustimo nekoliko časa (2 do 3 dni) da se posuši.

Nato vzamemo toliko vode, kolikor je treba, da se z njo sod po dogah in dneh dobro pomoči (oplakne). V tej vodi raztopimo primerno množino natrijevega bisulfita, kar se ravna po velikosti sode, ki ga je zažveplati.

Na vsak hl (100 litrov vsebine) vzamemo pri manjših sodih (do 6 hl) 10 g (eno deko) natrijevega bisulfita, pri večjih sodih lahko nekoliko manj. V splošnem se lahko reče, da se potrebuje za žveplanje praznih sodov bisulfita še enkrat toliko kot žvepla.

S pripravljeno raztopino natrijevega bisulfita v vodi na to sod dobro izplaknemo. Najbolje, da nalijemo raztopino v sod, sod zamašimo in ga toliko časa semtertja kotamo, da se po dogah in dneh s to tekočino povsod dobro pomoči.

Sod ostane zabit in je potem varen pred pokvarjenjem. Po preteku 2 do 3 mesecev, sploh vselej takrat, ko sod, če ga odmašimo in poduhamo, ne diši več po žveplovi sokislini, je treba žveplanje ponoviti.

Velike sode, ki imajo vratica, zažveplamo z natrijevim bisulfitom tudi lahko na sledeči način:

Odtehtano množino natrijevega bisulfita (6 do 8 g na hl) stresemo v kako lončeno skledico in jo polijemo s kozarcem stanjšane solne kisline. Nato vratica hitro zapremo in tudi veho (najbolje že poprej) dobro zamašimo. Močnejša solna kislina prežene iz natrijevega bisulfita

jevega bisulfita žveplov dvokis, ki sod na polni in ga obvaruje pred pokvarjenjem. Po preteku 2 do 3 mesecev to delo ponovimo.

Stanjšano solno kislino si pripravimo lahko sami na ta način, da si kupimo v drogeriji nekaj močne (koncentrirane) solne kisline (ne narobe!) od te vlijemo v kozarec vode približno dobro žlico, ter jo z vodo pomešamo. Ta način žveplanja z bisulfitom ima pred že opisanim še to prednost, da ostane sod pri njem popolnoma suh.

B. Skalicky v „Kmetovalcu“.

Loterijske številke.

Gradec, 30. januarja 1918: 81, 11, 34, 73, 45.
Dunaj, 26. januarja 1918: 64, 84, 14, 87, 88.
Trst, 7. februarja 1918: 25, 20, 46, 47, 84.
Linc, 19. januarja 1918: 58, 8, 11, 70, 76.

Znana f. ur Max Böhnel, Dunaj, IV., Margaretenstr. 27/51 nam naznanja, da ima vkljub povišanju cen še nekatere vrste ur po stari ceni na razpolago, ki bodo pač v kratkem času razprodane. Na zahtevo dobi vsak čitatelj našega lista veliki il. cenik franko proti vpošiljati K 1.—.

Zadnji telegrami.

Naš cesar svojim narodom!

K.-B. Dunaj, 13. februarja. Cesar je izdal včeraj sledeče lastnoročno pismo:

Mojim narodom!

Hvala milostni božji pomoči smo sklenili mir z Ukrajino.

Naše zmagovito orožje in naša s trdnim vztrajanjem zasledovana odkrita mirovna politika podala sta prvi plod za naš obstoj peljane te obrambene vojne.

Skupno z mojimi težko izkušenimi narodi zaupam nato, da bode po prvem, za nas tako razveseljivem sklepu miru kmalu s plošni mir trpečemu človeštvu privošččen.

Pod vtisom tega miru z Ukrajino obrača se naš pogled polno simpatij proti pridnemu mlademu narodu, v katerega srcu je prvič med našimi nasprotniki čut ljubezni do bližnega učinkoval in kateri je po v brezštevilnih bitkah dokazani hrabrosti imel tudi tedaj dovolj odločnosti, da je svojemu najboljšemu prepričanju pred vsem svetom z dejanjem izraza dal.

Tako je izstopil kot prvi iz tabora naših sovražnikov, da v interesu čimhitrejšega uresničenja zdaj skupnega velikega cilja svoja stremljenja z našo silo združi.

Ako sem se že od prvega trenutka sem, ko sem zasedel prestol mojih prezvišenih predhodnikov, čutil edinega z mojimi narodi v kakor skala trdni odločitvi, nam vsiljeno borbo do dosege častnega miru izvojevati, čutim se tembolj edinega z njimi v tej uri, v kateri se je zdaj prvi korak za uresničenje tega cilja storil.

Z občudovanjem in ljubezni polnim priznanjem za skoraj nad-

človeško vztrajanje in brezprimerno požrtvovalnost naših junaških čet ter onih, ki vsak doma ne manjšo požrtvovalnost dokazujejo, gledam polno zaupanja v bližnjo srečno bodočnost.

Vsemogočni blagoslovlja nas naj i naprej z močjo in vztrajnostjo, da ne samo za nas in naše nove zaveznike, marveč tudi za vso človeštvo dosežemo konečno veljavni mir.

Seidler l. r. Karl l. r.

* * *

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 13. februarja. Uradno se danes razglša:

Nobena pomembna bojovna delovanja. Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 16. februarja (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta in nemškega prestolonaslednika. Močnejši poizvedovalni oddelki, ki jih je sovražnik severno od Lensa in severno od potoka Omignon vporabil, bili so v bližinskem boju zavrženi. V ostalem bilo je bojovno delovanje na manjše poizvedbe in artiljerijski ogenj v posameznih oddelkih omejeno. — Armada vojvode Albrechta. Po ljutemu povišanju oanja med Flirey in Mosel sunilo je več francoskih kompanij pri Remenauvillu in v zapadnem delu Priesterwalda proti našim črtam. Po kratkem boju bil je sovražnik pod najtežjimi izgubami nazaj vržen. V naši roki so ostali vjeti. Na Sudelkopfu in na Hartmannsweilerkopfu artiljerijski in minski boji. — V povrnilo na sovražno metanje bomb na Saarbrücken z dne 5. t. m. napadli so naši letalci včeraj zvečer trdnjavo Nancy z uspehom.

Makedonska fronta. Pri Monastirju in ob Vardarju artiljerijsko in letalno delovanje.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

20.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 13. februarja. Novi uspehi podmorskih čolnov na severnem bojišču: 20.000 brutto-register-ton.

Šef admiralnega štaba mornarice.

„Jugoslovanski klub.“

Dunaj, 13. februarja. „Jugoslovanski klub“, katerega načelnik je mariborski kaplan dr. Anton Korošec, zasleduje zdaj prav čudno politiko. Vsaka izjava tega kluba dokazuje jasno, da se gospodom ne gre za blagostanje avstrijske domovine, marveč edino za uresničenje „Velike Srbije“, katero imenujejo sicer „Jugoslavijo.“ Pri temu je „jugoslovanskemu klubu“ vsako sredstvo dobro. Zato se je spobotal zdaj s Čehi, ki so svoj čas pokojnega dra. Kreka in dra. Korošca ednostavno iz Prage pognali in takorekoč politično skozi vrata vrgli. Takrat se je „jugoslovanski klub“ grozno hudoval nad Čehi, ali zdaj leze zopet za njimi, čeprav je češka radikalna politika naravnost veleizdajalska in protiaavstrijska. Tudi za Poljaki leze zdaj „jugoslovanski klub“ in se jim priljuje, to pa edino zaradi tega, kar so pričeli zagriženi poljski zlahčiči hudo nasprotovati sedanji avstrijski vladi, to pa zaradi sklenjenega miru z Ukrajino. Poljaki bi bili namreč najraje pogoltnili celo Ukrajino in jo izročili judov-

sko-poljskemu izkoriščanju. „Jugoslovanski klub“ bi podobno radi pogoltnili spodnjo Štajersko in Koroško ter jo združili s pasivno, temu orožni spodarjeno Kranjsko. Taka politika razvanja avstrijskih kronovin dela danes „jugoslovanski klub“, katerega člani se tem ob gotovih prilikah še bahajo s avstrijskim patriotizmom.

Anglija proti miru.

K.-B. London, 12. februarja (Reva) Angleška vlada se ne čuti zavezano, družb ali v priznala mir, ki se je sklenil med Avardno las Ogrsko, Nemčijo in onim, ki so ga podrobneje do imenu Ukrajine.

(To je pač prav vse eno, ali priznaitalov prej glije ta zanjo gotovo prav neprijetni ali bodo v Glavno je, da bodejo ta mir tisti držaločeni ljud so pogodbo podpisali. Op. uredništva.)

Novo republike.

Na Ruskem se pojavljajo zdaj z vs dnevom nove republike, ki hočejo prid svojo državno samostojnost. Najhušji bo Finska, v kateri nesrečni deželi je ruske že desetletja sem divjal in kjer tudi zverinsko „rdeče garde“ boljšeikov na jaški način nastopajo. Težki je finski svobodo. Ali gotovo je, da ga bodejo zmagovito končali. Tudi „Ruska nova republika“ Wolga-Ural se je ustanovila. In tako bi iz stare Rusije izrezana nova državna Kdo bi si svoj čas mislil, da bode veliki organizem „svete Rusije“ razpadel in se raz Rusijo pa je padla tudi tista vseslova ideja, ki je svoj čas povzročila to grozno prelivanje krvi. Staro Rusijo so pokoz njo pa tudi panslavizem!

Ruski državni bankerot.

Vladni dekret.

K.-B. Petersburg, 10. 2. Objavljen slednji dekret o anuliranju državnih posprejet v seji osrednjega izvršilnega z dne 3. februarja:

1. Vsa državna posojila, ki so jih vlade ruske buržoazije, se s prvim cembrom 1917 naprej proglašajo za neveljavne. Decembarski kuponi ne bodo več izplačani.
2. Prav tako so neveljavna vsa posojila, ki so jih prevzele te vlade za posojila ličnih podjetij.
3. Vsa inozemska posojila so brezpo in brez vsake izjeme razveljavljena.
4. Obligarije na kratko dobo ost v veljavi. Odstotki se ne bodo plač Obligacije same veljajo kot kreditne li
5. Manj premožni državljani, ki i razveljavljenja notranja posojila do 10 rubljev, bodo oškodovani z deleži n posojila ruske socialistične federat republike.
6. Vloge v državnih hranilnicah in hove obresti so nedotakljive. V poseti nilnic se nahajajoča razveljavljena p se bodo prevzela na dolg republike.
7. O oškodovanju zadrug i. t. d. bodo izdelala posebna določila.
8. Likvidacija posojil vodi najviški ski gospodarski svet.
9. Izpeljava je naloga državne ban
10. Ugotovitev manj premežnih s izvršila po posebnih komisijah. Te i pravico prihranke, ki niso bili pridoblj delom, popolnoma anulirati, celo če ne segajo svote 5000 rubljev.

Kdo bo trpel?

Klasični bankir Rusije je bila Franc kateri je Rusija že pred vojsko dolgoval tovo kakih 20 milijard frankov. Med v je narastel dolg na 25 milijard. Angleži gubi približno 7 milijard rubljev, Ameri milijardo dolarjev. Japonska je posodila siji 390 milijonov jenov. Tudi Nizozemsi izgubila precej denarja. Nemčiji dolguje sija okoli 2 milijardi.

Vsacega
ko deklarac
temu orožni
politični obla
državljenje
Petersb
ovske mor
Reva) ladijsk
Angleška vlada se ne čuti zavezano, družb ali v priznala mir, ki se je sklenil med Avardno las Ogrsko, Nemčijo in onim, ki so ga podrobneje do imenu Ukrajine.
udi načrt
anjetovalov prej glije ta zanjo gotovo prav neprijetni ali bodo v Glavno je, da bodejo ta mir tisti držaločeni ljud so pogodbo podpisali. Op. uredništva.)
ančne ake
dividend je
Duna
politični po
ostala pr
edanje vla
lovane vsle
Novi ljudsk
riklopilo t
Poljaki in
mačaju na
belajo Polj
besili v I
e na eni s
a avstrijsi
ame nevar
neznih žel
stavljalo
zaveznikov
rojni od A
lovolj dob
ali vse to
ri bognto
imo najul
a novo le
nerah je v
aa naročni
napram n
polnopolni, a
napram lis
ročnih
Iva
Kokošinek